

GAZETA W. Księstwa Poznańskiego

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERTY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Posiedzenie reprezentantów miasta Poznania
odbędzie się w dniu 12. Marca 1862 z południa o godz. 3ej.

Przedmioty do obrad: 1) spłacenienie długów hipotecznych, na gminie miasta ciężących. 2) pokwitowanie rachunku z funduszy do umorzenia długów miasta, za rok 1859. 3) ustanowienie rachunków kasy kamelaryjnej za r. 1858 i 1859. 4) pokwitowanie rachunku kasy oszczędności i lombardowej za rok 1859, rachunku kasy kamelaryjnej, rachunku z funduszy teatru miejskiego, masztalarni, z podatku od psów i z funduszy szkoły realnej za rok 1860. 5) rewizja ordynacji miejskiej, co do odmian jej, jakichby życzyć wypadało. 6) urządzenie dolnej części przy drugim gazomierniku w zakładzie gazowni. 7) przedłużenie kontraktu z p. Kornhardtem, dyrektorem gazowni. 8) wybór cyrkulowanego i jego zastępcy dla cyrkulu 15. 9) przyjęcie placu, ofiarowanego miastu przez fiskusa militarnego, na nowej ulicy, obok cmentarza ewangelickiego. 10) pożyczka na grunt Nr. 404 starego miasta. 11) wydzierżawienie pewnej części ogrodu przy klasztorze po Tereskach inspektorowi Busse. 12) tyczy osiedlenia się malarza Karóla Hoppe w Poznaniu. 13) tyczy rewizji kasowej nadzwyczajnej, odbytej na dniu 20 Grudnia r. p. 14) sprawy osobiste. Tschuschke.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Frankfurt nad Menem, 8 Marca. — Postzeitung dzisiaj zbiya wiadomość, o poleceniu Goddäusowi utworzenia nowego gabinetu w elektorstwie heskiem.

Na posiedzeniu dzisiejszem bundestagu wniosły Prusy i Austria o przywrócenie konstytucji w hesyi elektoralfnej z roku 1831. z uwzględnieniem praw stanowych i zastrzeżeniem zgodności w przywróceniu konstytucji z prawami związkowymi.

Równocześnie postanowiono wysadzić komisją dla uzbrojenia brzegów niemieckich.

Londyn, 8 Marca. — Na posiedzeniu dzisiejszem izby niższej wniosek Gregory o przedłożenie korespondencji względem blokady portów południowych i twierdził, że w niej mieści się prawo rozdziału i niepodobieństwo przywrócenia unii. Bentink i Forster popierali wniosek, Ferguson był przeciw niemu. Jenerałny sollicitor oświadczył, że blokada zupełnie jest zaprowadzona wedle praw narodów i z całą siłą utrzymywana jest przez północ na mocy prawa. Odrzucono wniosek o przedłożenie korespondencji.

Turyn, 8 Marca. — Movimento zbiya pogłoskę upowszechnioną, jakoby rozpoczęły się werbowania ochotników w imieniu Garibaldegó. Jenerał ten zalecił tylko ćwiczenia w strzelaniu narodem.

Na posiedzeniu wczorajszem izby deputowanych zasiadł Cordova na ławie ministrów, acz Opinione doniosła, iż się podał do dymisji. Ratazzi mówił między innemi: Nasza przeszłość polityczna jest rękojmią naszego postępowania. Nie chcę ukrywać trudności nam się nasuwających i odpowiedzialności za nie. Nasz cel zmierza do zorganizowania i połączenia dotąd podzielonych prowincji, tudzież do wyswobodzenia prowincji dotąd nie tworzących części królestwa włoskiego. W stosunkach zagranicznych starać się będziemy o zgodę z innemi narodami. Polityka odrębna jest niepodobną. Starać się będziemy o branie udziału we wszystkich wypadkach mających styczność z losami Włoch. We względzie Francji nigdy nie zapomnimy, że jej w wielkiej części zawdzięczamy nasze odrodzenie, równie nie zapomnimy o Anglii, która nam sprzyjała. W stosunkach z mocarstwami starać się będziemy o utrzymanie naszej godności i niepodległości. Życząc sobie przyjaźni z innemi mocarstwami, pozyskamy ją przez rozsądne postępowanie. Dowiedzimy, że nie chcemy zakłócić pokoju świata. W kwestyi rzymskiej

zastosujemy środki moralne i dyplomatyczne. Od dwóch lat znaczny ta kwestya uczyniła postęp a szczególnie w Francji.

Pod względem spraw wewnętrznych wezwał Ratazzi prawowitej pomocy wszelkiej zdolności; przyrzeka wykonanie prawa narodowego uzbrojenia, oszczędność we wszystkich gałęziach administracji mimo uzbrojeń i kończy apelacją do zgody. Lavza domaga się oświadczenia względem przesilenia ministeryalnego, którego powód znajduje się po za czynnościami parlamentarnemi. Ricasoli odpowiada: Mimo pomyślnego głosowania, panowało rozdwojenie w izbach. Ministerst o nie było pewne, czy posiada zaufanie izb i od niego zawisła powaga moralna, a ponicważ chciało uniknąć tej dwuznaczności, podało się do dymisji. Mimo życzenia króla, aby czekało na przegłosowanie parlamentarne, obstawało ministerstwo za dymisją. Ratazzi pochwała prawowitość Ricasolego orzeczenia.

Paryż, 8. Marca — Z Kostantynopola donoszą pod d. 6 b. m: Ostatnie zgromadzenie odbyte w Cetynie dowiodło widocznie ndziału Czarnogóry w powstaniu Hercegowiny. Porta doniosła więc mocarstwom, że jest zagnoną wyrzec się względów co do Czarnogóry. Omer basza trzyma wszystkie ważniejsze stanowiska.

Londyn, 9. Marca. — Ostatn m parowcem nadeszły wiadomości z Vera Cruz z d. 9. z. m. Według nich panują choroby w armii sprzymierzonej, szczególnie pomiędzy Hiszpanami. Armie sprzymierzonych jeszcze nieruszyły naprzód i sądzą, że dopiero w d. 20. Lutego wyruszą. Jenerał Prim postępuje surowo z mieszkańcami Vera Cruz, ponieważ zaprowadza przymusowe podatki.

— W Hondurasie wybuchła rewolucya, pierwszą ofiarą, która padła, był prezes, którego zamordowano

Berlin, 6. Marca. — Najj. Pan raczył nadać nadradzcy górniczemu Althans w Sayn, przy wystąpieniu jego ze służby publicznej tytuł tajnego radcy górniczego.

— Dzisiejszy Staatsanzeiger zamieszcza najwyższy rozkaz gabinetowy z d. 13. Lutego 1862 zaprowadzający w armii w miejsce wydawanych porcyj wódki, kawę i to w czasie pokoju podczas dostarczanej żywności $\frac{1}{3}$ ła na żołnierza, podczas wojny lub w oblężonej fortecy 1 ła na żołnierza, w nadzwyczajnych natężeniach obok kawy jeszcze $\frac{1}{12}$ kwarty na żołnierza. Każda kolumna trenowa ma mieć piecyki do palenia kawy, a każde kapralstwo młynek do mielenia kawy.

Berlin, 8. Marca. — O przesileniu ministeryalnem dzisiejszem pi-sze National Ztg:

»Dziś odroczone posiedzenie izby deputowanych wskutek nadeszłego pisma od ministra handlu p. von der Heydta przewodniczącego w ministerstwie do prezesa izby pana Grabowa. Pismo to nadeszło, po długiej naradzie ministeryalnej, na której postanowili ministrowie podać się do dymisji. Jak się to przesilenie ministeryalne zakończy, czyli zmianą ministerstwa, czyli rozwiązaniem izby deputowanych, nie wiadomo, lubo nie zbywało na różnych domysłach. Ograniczamy się przeto na powtórzeniu samych faktów. Wczoraj po południu odbyło się posiedzenie ministeryalne, na którym naradzano się, czyli ministerstwo ma się podać do dymisji lub rozwiązać sejm wskutek wniosku Hagena. Zdania w tej mierze były podzielone. Dziś przed południem odbyło się posiedzenie o godzinie 11 pod przewodnictwem samego króla. Co tam zaśzło, niewiadomo. Ale na odbytem około godziny 2 posiedzeniu ministrów, pstanowiło całe ministerstwo podać się do dymisji i to jest faktem, że całe ministerstwo w ciągu dzisiejszego popołudnia podało królowi swoją prośbę o dymisję.«

— Wedle sprawozdania stenograficznego dziś wieczorem rozdzielanego z posiedzenia izby deputowanych z d. 6. Marca, brzmi wniosek Hagena jak następuje: Izba deputowanych zechce uchwalić, aby

1) etat budżetowy w swoich tytułach przez zamieszczenie głównych

pozycji dochodowych i rozchodowych z etatu administracyjnego układanych, był bardziej specjalny,

2) aby to wyszczególnianie odbywało się już przy ustanawianiu etatu budżetowego na rok 1862 a mianowicie przy tytułach i podziałach tytułowych specjalnych rachunków za rok 1859.

Za wnioskiem tym oświadczyła się większość, a w tej głosowała frakcja polska, z wyjątkiem nieobecnych Bartoszkiewicza, Koszutskiego, Łyskowskiego, Niegolewskiego, Chłapowskiego.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 27 Marca. — Wczoraj w kościele archikatedralnym i Metropolitalnym Sgo Jana, na nabożeństwie pasyjnym, kazanie miał sam najdosłojniejszy JX. Feliński, arcybiskup warszawski metropolita. Obszerna ta świątynia pańska, zaledwie objąć zdołała liczne tłumy pobożnych, cisnących się dla usłyszenia słowa Bożego z ust arcybiskupa.

— Wniu 26 Lutego r. b. otwartą została rada miejska w Pułtusk. Członkowie rady, wykonawszy w dniu tym przysięgę podług roty i obywatelskiego, oznaczyli termin peryodycznych rady miejskiej posiedzeń, i jednocześnie czynność swą rozpoczęli. Na trzymającego pióro w radzie, powołany został jednogłośnie p. Michał Jaworski, rejent okręgu pułtuskiego.

— Dyrektor główny prezydujący w komisji rządowej wyznań religijnych i ośw. publ. wyjednał zezwolenie rady administracyjnej Królestwa, na wystanie za granicę, do Niemiec i Francji, kosztem rządu pana Juliana Skupiewskiego, nauczyciela języka łacińskiego i greckiego w gimnazjum plockim, kandydata moskiewskiego uniwersytetu, i pana Tytusa Babczyńskiego, magistrą nauk fizycznych, nauczyciela matematyki w szkole sztuk pięknych, obu w celu przypatrzenia się organizacji zakładów naukowych średnich i wyższych i zbadania metod wykładu przedmiotów filologicznych i matematyczno-fizycznych, mianowicie tych, któreby przy nastąpieniu mającej reorganizacji naszych zakładów naukowych zastósowanymi być mogły.

— W zeszłym tygodniu w sądzie apelacyjnym, rozpoczął się proces kryminalny wielkiej wagi i nieposłusznego rzucającego światło na niektóre stosunki nasze. Nie ma u nas zwyczaju zdawać sprawozdań z procesów podobnych; dziś jednak odstępujemy od tego, bo jak słusznie powiedział w swych wnioskach prokurator, proces ten, przeciwko Adolfovi de Mirowi Myszkowskiemu, Mintzowi i dwustu pięćdziesięciu współnikom, zaliczać należy do rzadkich zjawisk w społeczeństwie. Sądownictwa jawnego, jakiego kraj nasz używa, celem nie tylko zabezpieczenia sprawiedliwości wyroków, ale i nauką dla społeczeństwa, w którą stronę ma zwrócić bacność, jakie choroby społeczne, w jakich sferach się objawiają, by następnie czy to środkami surowości prawnej, czy czujnością opinii, czy oddziaływaniem na obyczaje od tych chorób się ratować. Gdyby tu chodziło o pojedynczego przestępcę, proces ten nie zwróciłby naszej uwagi; ale tu chodzi o bandę, zrekrutowaną we wszystkich klasach społeczeństwa, posiadającą organizację zupełną, rozszerzającą swe działania systematycznie, popełniającą niezliczone oszustwa bezkarne, przez lat pięć, od 1849 do 1854 r., umiejacą myśleć poszukiwania, a nawet już w czasie rozpoczętego śledztwa, przeprowadzając swe oszustwa, pomimo władz mających czuwać nad bezpieczeństwem grosza publicznego, a zrecznie obmyślanymi środkami umiejacą płać w swe sieci i współnikami swymi robić nawet ludzi, których samo już stanowisko społeczne powinno bronić od wszelkiej, honorowi przeciwnej pokusy. Kraj cały słyszał o oszustwach, jakie w gubernii augustowskiej spełniano, ściągając z kasy ubezpieczeń wynagrodzenia za budynki popalone, które nigdy nie istniały, lub za budynki, które fałszywymi raportami taksowano 30 i 40 razy wyżej nad wartość. Ta oto sprawa przychodzi dziś pod rozpoznanie sądu apelacyjnego a wyrok w niej zapewne w tych dniach wydanym zostanie. Z wniosków prokuratora dowiadujemy się, że oszuści przez ubezpieczanie zmyślonych budynków, przez podawanie zmyślonych pogorzeli i przedstawianie fałszywych dowodów przez lat pięć, częściowo za pomocą 86 oszustw, wyłudziła od dyrekcji ubezpieczeń sumę 109,933 rs. 11 kop.; że mieli już przygotowane równie fałszywe dowody do oszukania dyrekcji na 94,743 rs. 77 kop., ale odkrycie poprzednich przestępstw uratowało kasę towarzystwa od tej nowej szkody. Według postanowień, wielkie ostrożności i ścisła kontrola otacza wszelkie ubezpieczenie, potrzeba bowiem złożyć szacunek każdej budowli z planikami, w czterech egzemplarzach, wykaz ogółowy, poparty szacunkami szczegółowymi gdy jej wartość rs. 450 przechodzi; potrzeba pozyskać zapisanie w kontroli rachmistrza ubezpieczeń i otrzymać od niego kwit sznuroy.

Do udowodnienia pogorzeli, potrzeba przedewszystkiem protokołu śledczego i likwidacji pozostałych niedopałków. Do pozyskania bonifikacji całkowitej, potrzeba udowodnić odbudowę spalonych budowli, złożyć w tym celu szacunek szczegółowy tychże z planikiem w czterech egzemplarzach poświadczonych. Dla przesłania tych dowodów do dyrekcji, potrzeba raportów naczelnika powiatu itd. Każdy egzemplarz tych nader licznych, jak widzimy, dowodów, musi być opatrzony podpisami właściciela, budowniczego lub inżyniera, wójta lub burmistrza, naczelnika powiatu, delegowanych biegłych, świadków rekognoscentów, oraz pieczęciami urzędowymi każdej władzy, przez którą przechodzi.

Jeżeli pomimo tylu ostrożności, podobne oszustwa mogły mieć miejsce, jakże zrecznie musiały być uorganizowane, iluż to i jakich współników musiało do nich należeć! Jakiż to zresztą dla nas dowód, że wszystkie najmańdrzej obmyślane kontrole, jeszcze będą niedostateczne, jeżeli moralność publiczna nie stoi ciągle na straży, jeżeli w urzędniku uczucie obowiązku nie broni go od pokus, jakie zrecznie oszust mu przedstawia. A pokusy te bywają w istocie nader zrecznie obmyślane, z wielkiem wyrachowaniem na charakter, słabości, potrzeby osobiste tentowanego; sprawa o której mówimy najlepsze daje tego dowody.

Hersztami całego tego spisku, kradzież publicznego grosza mają-

cego na celu, była rodzina starozakonnych Mintzów, w gubernii augustowskiej zamieszkałych; na czele stał stary Jankiel Mintz, ojciec pięciu synów; on plan ułożył, on działaniami kierował i obmyślał, on był głową i centralną, zetał się wyrazim, władzą tej bandy. Obok niego, stanowili jakby radę główną wykonawczą: Icek, Gerson, Lewin, Efroim, Izrael Mintze, jego zięć Mowsza Broms i mnóstwo innych dalszych krewnych i powinowatych. Oni to poruszali zastępem 250 ludzi, w którym z boleścią mówić to przychodzi, liczone kilku zamożnych właścicieli ziemskich i urzędników. Chciwość lub obawa ruiny, bo Mintzowie najwięcej za pomocą pożyczek i lichwy zmuszali ludzi dotąd uczciwych do współnictwa, były głównymi sprężynami. Kto zaś raz dotknął się tylko tej złodziejskiej maszyny, tego ona porywała następnie całego i zamieniała w jedno ze swoich zbrodniczych kółek.

Nie wiemy czy inkwizycja sprawy obejmuje jakie w tym przedmiocie szczegóły; ale jakąż to straszną naukę mogliby czerpać owi lekkomyślni, łatwo na drobne bezprawności gotowi, gdyby poznali, jakimi środkami hersztowie bandy podkopywali z wolna moralność tych, których raz splugawionych robili swymi sługami i narzędziami. Trudno dobitniej jak w tej sprawie wykazać prawdę przysłowia: »Od smyczka do rzemyczka itd.«

Stary Jankiel Mintz zamieszkały w Magdelanowie, w gminie Huta, powiecie augustowskim, umiał sobie nawet zdobyć wysokie poważanie w okolicy, tak robeniem licznych interesów, jak uprzejmością i gościnnością. To mu ułatwiał wchodzenie w stosunki, łapanie owych ofiar, które później na oszustów przemieniał. On plany układał na miejscu, przy pomocy współników przeprowadzał wszystko, co na miejscu zrobionem być musiało, a syn jego Icek pilnował rzeczy w Warszawie, ściągając z kasy ubezpieczeń pieniądze. Mintze rośli w majątek szybko, ale resztę rodziny i współników swoich umyślnie trzymali w nędzy. Plany swe układał w najgłębszej tajemnicy. »W każdym ich pomysle jest system, powiedział prokurator w swych wnioskach; z góry przewidywali wypadki, przeszkody, które tak z przedmiotu, jak z charakteru osób wypłynąć mogą; na wszystko wynajdują środki, w wykonaniu dają dowody niezmiernie śmiałości, przytomności umysłu, szczególnej znajomości ludzi i nadzwyczajnej zreczności w posługiwaniu się niemi. Każdy plan obmyślany był stosownie do miejscowości i do ludzi, których za narzędzie użyć chcieli.« Pierwiastkowo działania ich są mniej śmiałe. Pierwszą próbę stanowi chałupa Waleryi Tewki, kupiona za 12 rubli sr. w 1849 r., ubezpieczona za rsr. 300. spalona w r. 1850. Kilka takich szczęśliwych, dokonanych w powiatach augustowskim i sejneńskim, usunęły wszelką wątpliwość co do skuteczności środków. Mintzowie i Broms, hersztowie bandy, rozpoczęli wówczas działania na wielką skalę i rozszerzyli je do powiatów: kalwaryjskiego i łomżyńskiego. Urządzono rozdzielanie pracy, rozdano pojedynczym członkom bandy tajemne działania, czuwania po właściwych biurach, a tę czynność ostatnią powierzono najprzebieglejszemu z synów starego Jankiela, Icekowi Mintz. Urządzono nawet czujność pocztową, a ekspedycje, przychodzące od dyrekcji do naczelników powiatu, zawsze przechodziły wpród przez ręce Mintzów. Kilka niższych urzędników powiatowych i wójtów gmin służyło tutaj wiernie Mintzom, podrabiając dowody, zyskując podpisy swych naczelników. Silni zyskanymi za pomocą datków i zreczności wpływami, oraz pieniędzi, które za nieprzepartą uważali potęgę, Mintzowie śmiało rozszerzali swe działania; zaczęli od oszustwa na 300 rubli sr. a wkrótce do oszustw na 12,000 rsr. Przewidując jednak, że działanie wyłącznie na swą korzyść może nie trwać długo, starali się o współników i wówczas wciągnęli owych kilku większych właścicieli ziemskich.

Pożyczki lichwiarskie, jakie Mintze i Broms udzielali obywatelom, nieszczęśliwe tych pożyczek skutki, upadek w skutek lichwy coraz większy, ukazana następnie przez Mintzów nadzieja wydobywania się od razu z zupełnego bankructwa, oto środki, któremi hersztowie tej bandy działali, by doprowadzić do występków ludzi, których jednak wszystko od zboczenia z drogi honoru bronić się zdawało. Niektórym robiono bez ogródek propozycje udziału, obiecując 1/2 zysków przez oszustwo zdobytego.

Przy takiej organizacji, a zwłaszcza przy takim powodzeniu, współników przybywało ciągle, a jednak tajemnica święcie była dochowana. Mintzowie i Broms liczyli na niedołęztwo, obojętność, niedbalstwo lub kupioną złą wiarę urzędników. Wielka ilość i stanowisko współników zapewniało bandzie w istocie potęgę coraz większą. Jeżeli się znalazł urzędnik gorliwy o dobro publiczne, umieli Mintzowie paraliżować jego działania. Takim zacnym urzędnikiem był na przykład pan Strzemieczny, radca wydziału budowniczego w dyrekcji, który stale opiniował, by ubezpieczeń poświadczanych przez Bogusławskiego (inżyniera miejscowego i spółnika Mintzów — po odkryciu oszustw, Bogusławski przez powieszenie odebrał sobie życie) nie przyjmować, bo są podejrzone. Przyjmowano je wszakże, by nie ponosić kosztów delegacji; jeżeli zaś delegacja wysłana być miała, Mintzowie zawsze zapobiegali temu i nim delegacja wyjechała, już jej wyjazd stał się niepotrzebny, bo budynki (które nie istniały), jako wystawione na cudzym gruncie, zostały rozebrane z rozporządzenia rządu gubernialnego, cytowanego z daty i numeru, zatem są przedstawione do wykreślenia z ubezpieczenia; rzecz więc reponowano do akt. Takich wypadków sprawa cytuje kilkanaście, my zaś czerpiemy je z wniosków prokuratora.

Niepodobna zaprawdę przewidzieć, jak daleko zaszyłyby te oszustwa przy podobnej organizacji, jak długo trwałyby przy podobnej oszustw zreczności; odkrył je przypadek, a raczej prosty zmysł chłopca ze wsi Hutta, dawniej w tejże wsi sołtysa, Wojciecha Bierdziewskiego, któremu Broms chciał wydrzeć jego osadę i który, nie mogąc prośbami zmieknąć wierzyliela, udał się do Warszawy i pod datą 11. Lipca 1853 protokółarnie pierwsze zaskarżenie w policji tutejszej złożył, to zaś, ko-

munikowane natychmiast dyrekcyi ubezpieczeń, wywołało najprzód śledztwo administracyjne, a następnie dzisiejszą kryminalną sprawę.

Gaz. Warsz.

Z miasta Łodzi. — W dniu 2. b. m. po południu odprawionem zostało po raz pierwszy w kościele ewangelicko reformowanym nabożeństwo w języku polskim, na którym miejscowy pastor Maniejusz kazał w słowach czystej prawdy; naród licznie zgromadzony, złożony z rozmaitych wyznań, z prawdziwym zbudowaniem go słuchał.

Francya.

Paryż, 5. Marca. — Na początku dzisiejszego posiedzenia ciała prawodawczego przemówił hr. Morny w te słowa: moi panowie! miałem zaszczyt odebrać list od cesarza i pospieszyłem ze zwołaniem was aby chwili nie stracić z udzieleniem dokumentu izbie i krajowi, który powinien silniej znów związać węzły łączące ciało prawodawcze z cesarzem. Pismo cesarza odczytane przez hr. Mornego brzmi jak następuje:

Palac tuileryjski, 4. Marca 1862.

Kochany prezesie! Ubolewam szczerze nad nieporozumieniem, które między ciałem prawodawczym a mną zdaje się zachodzić. Duch naszych instytucji, tudzież znane uczucia moje względem izby powinny były nas od tego zasłonić.

W rzeczy samej starcia podziś dzień są prawie niepodobne; prawa bywają rostrzasané dla nich samych, a nie w celu zwalania lub utrzymania ministerstwa. Jeżeli rząd bez ogródki przedstawia swoje zdania i zamiary, postanowienia ciała prawodawczego tem są swobodniejsze, gdy przy zwyczajnych zająciach różnica zdań niemoże zachwiać w żaden sposób toczących się czynności. W miarę tego niezaprzeczonego systemu odrzucenie propozycji dotacyjnej ze strony izby byłoby przykro mnie dotknęło, acz pozostałoby bez żadnego wpływu na moje uczucia i moje postępowanie. Pojmuję tymczasem, że wedle waszego oświadczenia mało znaczące zajście z powodu okoliczności z niem się wiążących, naprzód wystarczyło do wprowadzenia większości w posłowania godną alternatywę. Z tego powodu znaczna część deputowanych, jakęś mi oświadczył, przeniosła prawo, które w całości zajmuje się nadzwyczajnymi zasługami wojskowymi. Przyjmując tę ideę, postanowiłem nowy projekt przedłożyć, który wykładając izbie ocenienie ogólnej zasady, dozwala w stosownej mierze zabezpieczyć wszystkim świetnym czynom od marszałka poczasz aż do żołnierza godne wielkiego narodu nagrody. Ciało prawodawcze, które mi zawsze udzielało prawowitego wsparcia, które mi dopomagało do zaprowadzenia cesarstwa i instytucji, które nas przeżyją, z przyjemnością ujrzy, jak tuszę nieplennie, że pospieszam z przyjęciem środków, które wzajemne zaufanie powrócą, zatrą ślad różnicy zdań, nad któremi zawsze ubolewać przychodzi, wiele razy istną pomiędzy dwiema władzami, mającemi ten sam początek i pracującemi sumiennie dla tych samych celów. Przyjmij kochany prezesie zareczenie mojej szczerzej przyjaźni.

Napoleon.

— Cesarskie pismo przyjęto powtarzającemi się kilka razy: niech żyje cesarz! Poczem prezes z wzruszonym głosem rzekł: »Moi panowie! Ta natychmiastowa i jednogłosna manifestacja jest najlepszą odpowiedzią, którą będę mógł cesarzowi zanieść.« Ze wszystkich stron odezwały się głosy: Tak! tak! niech żyje cesarz! W końcu zapowiedział prezes, że nazajutrz rozpoczną się rozprawy nad adresem. Tak się zakończyło posiedzenie porozumieniem między cesarzem a izbą przywróconem.

Paryż, 7. Marca. — Śledztwo przeciw uwięzionym Greppo, Miotowi i innym republikanom toczy się. Oskarzenie brzmi za udział w spryszczeniu przeciw bezpieczeństwu państwa. Część aresztowanych wypuszczono na wolność. Podczas zapust władze paryskie chwyciły się nadzwyczajnych ostrożności.

(Kor. Cz.) Senat rozprawia i głosuje, ale już się, jak dowcipniś powiedział, książę Napoleon, w młodzieńczych zapałach umiarkował. Kardynałowie dali wzór pierwszy i w głosach zabieranych kolejno dowiedli że można najdrażliwsze kwestye z godnością i pokojem wyjaśniać. Nie byli jednak szczęśliwi książęta kościoła w obronie zakonów i kongregacji religijnych. Ministrowie a mianowicie p. Billault dowiedli cyframi następującej anomalii.

Cesarz w mowie tronowej poświęcił ustęp dowodzący troskliwości rządu o los proboszczów i wikaryuszów po wsiach. Rząd chce powiększyć środki utrzymania tych kapłanów którzy prawdziwą posługę religijną społeczeństwu oddają, a często zbywa im na potrzebach życia. Parafie są po większej części ubogie. Ale za to klasztory i zgromadzenia żeńskie i męskie bogacą się. Hojność wiernych w tę stronę zwróciła się. I Francya która liczy mało upoważnionych a masę tolerowanych tylko tego rodzaju instytucji, zaludnia się mnichami i mniszkami których zasoby wiadome dochodzą 50 a śmiało jak Billault twierdzi z ukrytemi do stu milionów przeszło obliczyć można. Senatorowie kardynałowie starali się zmniejszyć statystykę budżetu zakonnego, ale niezdolali osłabić dowodów które rząd ma w ręku. Zachodzi tylko teraz pytanie jakimi środkami władza dojść może do zrównoważenia darów pobożności, tak ażeby klasztorom wzbogacenia się tak szkodliwego naturze przeznaczenia wzbudzić, a probostwom niezbędnych potrzeb życia przysporzyć. Wczoraj rozpoczął senat rozprawy nad kwestyą rzymską. Rozprawy nie nastręczyły żadnej wydatnej okoliczności. Jeżeli książę Napoleon głosu nie podniesie, a uczyni to tylko w takim razie gdyby go wyzwało, to projekt adresu przejdzie wśród ciszy zupełnie przeciwnej wrzawie, która rozprawy inaugurowała. Uwaga publiczna z Luksemburgu do pałacu Ciała prawodawczego już się zaczyna przenosić. Komisya rozbierająca projekt do prawa o majoracie na korzyść generała Montauban złożyła raport doskonale wymotywowany w którym redaktor nieprzepomniał obrazy wyrządzonej przez cesarza izbie, i z umiarkowaniem ale godnie odpowiedział na słowa monarsze. Komisya przemawia za odrzuceniem projektu. Czy izba potwierdzi zdanie komisji? Wielu twierdzi że nie.

Powiem nawet, że prawie wszyscy są tego zdania. Taka jest nieufność w zgromadzenia zbyt uległe, że nawet kiedy oczywistość przemawia za utrzymaniem godności, opinia takowego nieprzypuszcza. Mnóstwo obiega wieści szkodzących projektowi. Już jest wiadomo że i rada stanu i ministrowie nie byli mu przychylni. Cesarz niezręczny list własnego popędu i bez wiedzy doradców korony napisał. Osoba obdarowanego jest więcej antypatyczną pomimo wzięcia Pekinu. Słowem wszystko się sprzeciwia spełnieniu woli monarszej, a przemawia za wnioskiem komisji. Pomimo tego powszechnie mówią, że projekt zostanie zamieniony w prawo większością głosów ciała prawodawczego. Co do mnie wyznaję szczerze iż jestem jedną ze szczupłej liczby jednostek będących przeciwnego zdania. We czwartek rozpoczynają się rozprawy a tymczasem giełda to spada to podnosi się w znaczących podskokach, i w miarę jak za lub przeciw projektowi przemawiają czyny. Daje to miarę ważności kwestyi. W rzeczy samej jest to pierwszy wypadek od Coup d'Etat w którym cesarz z reprezentacją narodową w sporze wystąpił. Jakikolwiek będzie koniec tej walki zawsze niekorzystne zostawi ślady. Izba terazniejsza już tylko rok jeden ma jeszcze do spełnienia mandatu. I jest teraz postawiona w alternatywie albo zapobieżenia dekretemi rozwiązującemu ją albo przeciągnięcia egzystencji kosztem zupełnego w opinii publicznej dyskredytu. Mówią, że p. Morny odczyta we czwartek przed otwarciem rozpraw list którego cesarz do niego napisał. Ma to być krok tłómaczący poprzednie pismo i zredagowany w sposób, którego by izba zadowolniła. Jeżeli tak się rzeczy obróć, bieżąca trudność zostanie usunięta ale przyszłość pozostanie w swojej nienaruszonej i kłopotliwej niepewności. Prefekci z prowincji zdali wcale niezaspakajające raporty o wrażeniu wywołanem listem cesarskim.

Polska młodzież w Paryżu tyle z upłynionego karnawału co i w kraju korzystała. Tylko pod rodzinną strzechą ucisk trapi, a na obcym zagone swobodnie odechnąć można. Nie w chęci więc podnoszenia zasługi, ale w celu potwierdzenia tożsamości uczuć, pospieszam donieść, że w Paryżu żałoba narodowa formą i czynem skrupulatnie, wśród ogólnej wesołości zachowaną była. W żadnym domu polskim nieotworzono nawet fortepianu. Żadna Polka w cudzoziemskich nawet salonach udziału w ulubionej rozrywce tańca nie brała. Młodzież męska na pokusy choreograficzne w XIX. stuleciu obojętna, innemi umartwieniami starała się okazać, że stoi na równi z pięć piękną. Na balu u hrabstwa Walewskich, na owym tak świetnym »festynie kostiumowanym« w którym niegdyś kadryle z par polskich złożone, wyłączny przywilej ściągania uwagi dzierżyły, onegdaj damy polskie najzupełniejszą nieobecnością jaśniały. Kilku z młodzieży w czarnych dominach przesunęło się. Byli to ciekawi wysłańcy — może korespondenci dzienników krajowych. Cesarz zaszczycił obecnością bal swego ministra stanu. Dostrzegł nieobecność polskiego żywiołu wśród reprezentacji wszystkich prawie narodowości świata. Na cudzoziemcach zachowanie się Polaków za granicą niepospolite sprawia wrażenie. Domyślają się położenia kraju tak w końcu wymownie i tylokrotnie przedstawianego. Obowiązek kronikarski zmusza mnie do wymienienia nawiasowo czynu, który chociaż żadnej wagi niema, jednak na wzmiankę przelotną zasługuje. Powiadali mi Francuzi, iż u byłych marszałkowskich szlachty gubernii warszawskiej, świetne przyjęcia ściągają tłumy różnorodne i różnobarwne zawsze gotowej do udzielania się publiczności. Można tam spotkać ostateczne krańce społeczeństwa. Niczego w domu hrabstwa nie brakuje; oddają im tę sprawiedliwość goście. Tylko Diogenes prędzejby spotkał się z człowiekiem jak z Polką lub Polakiem.

Galicja.

Tarnów, 3. Marca. — Znane są spustoszenia jakie wylew Wisły w okolicy Szczucina i Maniowa przed kilkunastu dniami sprawił, lecz kłeska ta trwa ciągle, dwadzieścia kilka wsi znajduje się do tej chwili pod lodem, albowiem woda wylana zamarzała. Wszystkie zapasy i żywności, ziemniaków, zboża, karmy dla bydła, wodą i lodem pokryte. Ludzie dotąd przebywają na poddaszu, albo też rozproszeni po innych wsiach. Zasiwy oziminy zniszczone, do wiosennych brak roboczego bydła i ziarna, a lody i wody trzymać będą Bóg wie jak długo. Ale co najgorsza, zator lodów na przestrzeni milowej, wody korytem Wisły nie przepuści, która przerwawszy wały, raz obroną drogą przez rzeczony dwadzieścia kilka wsi płynąć będzie, i dokona zniszczenia, a jeżeliby rościecz z deszczem nastąpiła domy i budynki gospodarcze z lodami popłyną.

Ratunku! pomocy! wsparcia! wołają nieszczęśliwi mieszkańcy tych wsi nadwiślańskich, a nieszczęśliwi ci są to chłopcy polscy! jest nasz lud nadwiślański!!

Od kogoż pomoc i ratunek naprzód przyjść powinien, Bóg wysoko! ale bracia blisko!! Otóż dłoń bratnia powinna znosić na ratunek dar, na jaki kogo stać.

Zacne Polki zebrały się w Tarnowie, aby zbierać na tych nieszczęśliwych ofiary, i urządzić w Tarnowie wielką loteryę fantową, w którejby cały kraj udział wzięść mógł. O dozwolenie tej loteryi poczyniono już do rządu stosowne kroki, a o dalszym postępie i osobach w urzędzeniu udział biorących, w następnym doniosę liście.

Cz.

Kronika miejscowa.

Poznań, 10. Marca. — Od wczoraj mamy pogodę piękną i ciepłą. Lody zczerniały, mimo to na Warcie nieodeszły. Na przerwie pierwszej na tamie, woda przelewa się, a z Zagórza ludzie wczoraj przechodzili jeszcze przez lod na tamę. Dziwiliśmy się bardzo ludzkiej nieprzeznacności, bo na lodzie zachodzi pytanie, może przejdę, a drugie jeżeli nie przejdę, to się zarwę i pójdę pod lod. Oto tego drugiego pytania ludzie sobie niestawiają, mając pewną powagę za sobą po zimie. Ale słońce marcowe przecie osłabia, dziurawi pokrywę zdradliwą lodową. Tak też przekonano się wczoraj. Gdy jedni ludzie przechodzili przez lód na prost, żołnierz z miasteczka nie chcąc zaszargać się na przerwie puścił

się po lodzie i gdy dochodził do miejsca gdzie prąd wody od przerwy wylizał lód od spodu, zarwał się naprzód jedną nogą, potem niebawem drugą i szczęściem dla niego, że dostał nogami gruntu, inaczej byłby poszedł pod lód. Jednak woda dochodziła mu do ramion, bo był chłop sążnisty. Ale gdyby to były kobiety, które chwilą przed tem nieco na prawo na tamę przechodziły, niechybnie dostałyby się głową pod lód, a jużby, dziennego światła nie ujrzały. Tymczasem przykład ów niech posłuży na przestrożę niebaczny, a co do żołnierza winniśmy uczynić uwagę, że przyniesiono dla niego na ratunek drabkę wozową i byliśmy świadkami, jak trudny był ratunek, bo lud wciąż się pod nim załamywał i znaczną uszedł przestrzeń w wodzie brnąc pod szyję, aż doszedł do twardszego ludu i wydobył się na drab sobie podaną.

Wiadomości literackie.

Kraków. — »Przegląd lekarski.« Od 1. Marca r. b. wychodzić zacznie w Krakowie wydawany staraniem oddziału nauk przyrodniczych i lekarskich przy Towarzystwie naukowem krakowskim, pod redakcją prof. Dr. Bryka, Dietla, Majera, Skobla i członka Towarzystwa Dr. Zieleniewskiego. Ze takie czasopismo wielce jest pożądanem w kraju naszym, tłumaczyć nie potrzebujemy. Wszakże najwymowniej i z właściwego stanowiska rzecz tę przedstawia prospekt tego nowego pisma. Jakoż w rzeczy samej przy rozszerzaniu mnóstwa co dzień wzmagających się postrzeżeń na polu przyrody mianowicie, ciężkie dzieła naukowe już starczyć nie mogą. Dla studyujących na tem polu żaden, choćby najdrobniejszy pojaw postępu w niem przepaść nie powinien, bo stać się może podstawą i skazówką do nowych badań, doświadczeń i odkryć, które znowu jak najprędzej udzielać się godzi. Pismo czasowe może temu tylko podolać. Towarzystwo naukowe krakowskie miało to dawno na uwadze. Zamiar dawno żywiony dwa szczególnie względy przywiodły do dojrzałości: rzeczywiste wymagania nauki i przywrócenie należnych praw językowi polskiemu w wykładach uniwersyteckich. Prawdziwie słuszne i prawdziwie piękne są w tej mierze myśli w prospekcie podniesione. Nauka lekarska jest zapewne własnością wszystkich krajów oświeconych, ale w tem właśnie, co stanowi jej cel ostateczny, znajdują się właściwości zupełnie miejscowe, które tylko ten zgłębi, który żyje między nami, a zgłębiwszy na ziemi rodzinnej może spostrzeżenia swoje uczynić pożądaną własnością ogółu. Każdy to przecie zrozumie, jakie znaczenie w badaniach na polu lekarskiem ma własna przyroda, sposób życia, wpływy fizyczne, stosunki społeczne i t. d.

»Swojska mowa rodzi swojskie myśli; swojskie zaś myśli są warunkiem tej samodzielności ducha, która zdolną jest wynaleść właściwe drogi i kierunki w uprawie takich nauk, które wspólne są zresztą wszystkim oświeconym krajom.« Treść tego nowego pisma jak widzimy z prospektu, będzie bardzo bogata. Dla braku miejsca nie możemy całego prospektu przedrukować; ciekawych wszakże odsyłamy do niego, w przekonaniu, że nie będą żałować przeczytawszy sumiennie w tej mierze wyczerpaną pracę. Cel pisma najlepiej uwydatniony w liście prenumeracyjnym adresowanemu głównie przez komitet redakcyjny do kolegów lekarzy, wywołujący tychże do współpracy. W nim to redaktorowie wypowiadają główne myśli swoje. Aby zasoby nauki lekarskiej nagromadzone

u tylu zdolnych lekarzy krajowych stały się dobrem ogólnem. Aby obok nauki lekarskiej wyjaśnione były ile możności wszelkie szczegóły i właściwości naszego kraju pod względem higienicznym, etiologicznym, patologicznym, endemicznym i epidemicznym, ażeby choroby ludowe, szkodliwe zwyczaje i sposoby leczenia ludu dokładnie zostały zbadane, aby lekarzy na prowincyi mieszkających zawiadomić jak najprędzej i po najtańszej cenie o wszystkich na tem polu ważniejszych doświadczeniach, aby równie jak inne narody naród polski uprawiał naukę lekarską w własnym języku, aby nareszcie Przegląd ten mieszczący doświadczenia, uwagi i życzenia lekarzy, stał się pośrednikiem między opinią publiczną lekarską, a władzami urzędowymi, i tym sposobem torował drogę do pożądaných ulepszeń.

Lecz te w krótkości zebrane uwagi są zaiste wielkiej doniosłości nie tylko ze stanowiska naukowego lekarskiego, ale i ze stanowiska rzecz można ogólniejszego, krajowego, ze stanowiska narodowego. Takiemu pismu należy się też poparcie ze strony powszechności, która jak sobie tuszymy, bez dalszych a niepotrzebnych reklamów sama najlepiej oceni znaczenie takiego pisma i własne obywatelskie obowiązki. Współudział jak najlichnijszym tem łatwiejszym być może, że cena prenumeraty jest bardzo umiarkowaną. Przegląd Lekarski wychodzić będzie raz na tydzień i to co soboty, w objętości jednego arkusza. W samym Krakowie prenumerata wynosi na cały rok 6 zł., na pół roku 3 zł. Na prowincyi i w państwie austriackim rocznie 6 zł. 60 kr., półrocznie 3 zł. 30 kr. Prenumerować można w kancelaryi krakowskiego Towarzystwa naukowego, w biurze redakcyi i we wszystkich urzędach pocztowych.

Przybyli do Poznania dnia 9. M. rca.

POD CZARNYM ORŁEM: Mittelstädt z Marianowa, Fuhrmann z Sokolnik, Buchowska z Pomarzanek, Filipowicz z Krzyżownik, Sulikowski z Drożyna.
HOTEL BERLIŃSKI: Tamowski z Krzywosądowa, Heinrichs z Rogoźna.
HOTEL KRUGA: Dorbritz z Szczecina, Hoffmann z Tschepplau.
POD BARANKIEM: Schereunig z Gros Blattnitz.

Z dnia 10. Marca.

BAZAR: Magdzińscy z Szamotuł, Prądzyński z Ruśca, hr. Mielżyński z Gościeszyna, Borzewski z Polski, Bukowiecki z Gorońska, Duliński z Sławna.
MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: von Stranz z Berlina, Cochius z Wrocławia, Bayer z Golenczowa, Fricke i Schwarzkopf z Magdeburga, Canzler, Elsner, Ritter, Levinsohn, Palis i Wolff z Berlina, Mayer z Offenbach, Reich z Kreuznach, Freyhoff z Kolonii, Jost z Lipska, Strauss z Frankfurtu, Behrens z Aschersleben, Blecher z Paryża, Engel z Erfurtu, Lomnitz z Wrocławia.
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Böcker z Bydgoszczy, Waldstein i Kiesel z Berlina, Hartstein z Friedeburga, Lange z Megdeburga, Koch z Lipska, Jagielski z Kolonii, Jäger z Wrocławia, Leusch z Dülken.
HOTEL DU NORD: Chłapowska z Czerwonejwsi, Moszczeński z Jeziorek, Chłapowski z Turwi, Koczorowski z Borzejewie, Grunwald i Ottawa z Gniezna.
OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Karczewski z Lubrza, Klinkert z Gansowa, Stättler z Stadlershütte, Zweigert, Block i Rambow Berlina, Hammerstein z Szczecina.
POD CZARNYM ORŁEM: Wojciechowski i Wichliński z Uni, Dobrogojski z Poświętna, Albrecht z Kawenczyna, Grabski z Ciemierowa, Laskowski z Giecha.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Kaskel z Trzcielina, hr. Skórzewska z Czerniejewa, Katz z Rogoźna, Bleyer z Frankfurtu n. O., Heinsius z Schweinfurtu.
HOTEL PARYSKI: Chłapowski z Bagrowa, Syniowski z Piotrowa, Bojanowski z Rzegowa, Bakowski z Sokolnik Królikowski z Golembowa, Kirchstein z Kostrzyna, Jaffe z Berlina.
HOTEL BERLIŃSKI: Fugiński z Watzek, Busse z Śliwna.

W dniu 8. Marca z rana o godzinie 9 1/2 zasnęła na wieki spokojnie i łagodnie w skutek paraliżu płucnego **Wilhelmina Bartsch** z domu **Kockel**, w wieku życia 77 lat i 5 miesięcy.

Wiadomość tę podajemy naszym przyjaciołom i znajomym w swym smutku w miejsce osobnego doniesienia.

Adolf Bartsch, Król. Faktor solny i porucznik pozasłużbowy, małżonek.

Emma Steiner z domu **Bartsch**, córka.

Dr. **Karól Steiner**, wyższy nauczyciel przy Gymn. Św. Mar., zięć.

OBWIESZCZENIE.

W miesiącu Marcu r. b. sprzedawać będą poniżej wymienieni piekarze chleb i bułki po najcięższej tu podanej wadze:

1) Chleb po 5 Sgr. funt. funt.
Karól Brzozowski, ul. Żydowska Nr. 3., 5
Wincenty Pade, Św. Marcin Nr. 3., 4 15
Jan Handke, Św. Marcin Nr. 61., 4 15
Ignacy Mruczkowski, Grobla Nr. 26., 4 15

2) Bułki po 1 Sgr. funt.
Jan Handke, Św. Marcin Nr. 61., 18
Karól Brzozowski, ul. Żydowska Nr. 3., 15
Bogusław Jähnsch, ul. Fryderyk. Nr. 33., 15
Zresztą odwołuje się do takis pieczywa na miejscach sprzedaży wywieszonych.

Poznań, dnia 6. Marca 1862.

Król. Prezes Policji
v. Baerensprung.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Grunta w **Bydgoszczy** przy ulicy Toruńskiej pod liczbami 258. i 259. położone, używane przez konfraternię strzelecką, które są własnością wdowy po stolarzu **Klemmie**, **Joanny Krystyny z Schönfel-**

dów i rodzeństwa **Klemmów**, ogółem na Talarów 5114 Sgr. 1 Fen. 6, a każdy z osobna i to pod Nr. 258. na Tal. 2541 Sgr. 17 Fen. 6 a zaś pod Nr. 959. na Tal. 2322 Sgr. 14 oszacowany, stósownie do tacy, która może być przeznaczona z wykazem hipotecznym i warunkami w Registraturze, mają być **dnia 19. Lipca 1862. r.** przed południem o godz. 11ej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedane.

Niewiadomy z pobytu spółwłaściciel **Gustaw Adolf Klemm**, stolarz, zostaje na termin publicznie zapowzany.

Wierzyciele którzy względem jakiej z księgi hipotecznej niewykazalnej należytości realnej, zaspokojenia z ceny kupna poszukują, winni się z pretensją swoją do podpisanego Sądu zgłosić.

Bydgoszcz, dnia 15. Grudnia 1861.
Królewski Sąd Powiatowy. Wydział I.

Nowo-urządzony Hotel
„**Miasto Rzym**“
przy ulicy Albrechta (Albrechtstrasse) Nr. 17.
w **Wrocławiu**

poleca uprzejmie **E. Astel**.
NB. Elegancko urządzone pokoje po 10 i 15 Sgr. na dobę.

Nasiona żółtych olbrzymich buraków, przechodowane z znanego wybornego wrocławskiego gatunku Pohla, szefel po 5 Tal., macę po 10 Sgr. sprzedaje

C. Heinze,
posiedziciel folwarku w Kłęcku, powiatu Gnieźnieńskiego.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 8. Marca 1862.
Zyto (wępel po 25 szefli) trzyma się dobrze, ale w końcu niepewno. Na Marzec 43 2/3 do 1/2 pl. i pien., na Marzec Kwiecień

43 1/2 pien. 2/3 list., na wiosnę 43 1/2 pl., na Kwiecień Maj 43 1/2 pl., na Maj Czerwiec 43 2/3 list. 3/4 pien., na Wrzesień Paźdz. 44 1/2 list. 1/4 pien.

Okowita (beczka 8000 kwart Trallesa) z początku dobrze, w końcu słabo. Na Marzec 16 1/3—1/4 pl. i list., na Kwiecień 16 11/24—5/12 pl. i list., na Maj 16 3/4—11/24—2/3 pl. i list., na Czerwiec 17—16 11/12 pl. 5/6 list., na Lipiec 17 1/4 list., na Sierpień 17 1/2 list.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	dnia 10. Marca 1862 r.			
	od	do	tal.	ogr. fu
Pszonicy pięknej, szefel po 16 garn.	2 26	3 3	—	—
Pszonicy średniej	2 21	3 2	23	9
Pszonicy ordynaryjnej	2 10	—	2 15	—
Zyta przedniego, szefel	1 25	—	1 27	6
Zyta lżejszego	1 20	—	1 21	3
Jęczmienia dużego, szefel	1 10	—	1 15	—
Jęczmienia małego	1 7	6 1	12	6
Owsa, szefel	—	24	—	27
Grochu do gotowania, szefel	1 22	6 1	25	—
Grochu na pastwę	1 17	6 1	20	—
Rzep zimowy	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—
Rzep latowy	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—
Tatarki, szefel	1 7	6 1	12	6
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	8	—	11	15
Koniczyna biała	14	—	19	—
Ziemniaków, szefel	—	14	6	15
Masa, garniec	2 5	—	2	20
Siana, centnar	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—
Oleju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

Tal. Sgr. F. do Tal. Sgr. F.
Dnia 8. Marca . . . . . 16 — do 16 2 6
„ 10. „ . . . . . 16 — „ 16 2 6

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.
(Dołączek Rolniczy)